

Des del febrer,
Josep Martí és el
Secretari
de Comunicació
del Govern de la
Generalitat, càrrec del
qual depenen les
direccions generals
d'Atenció Ciutadana,
Difusió i Comunicació,
i Mitjans de
Comunicació.
Martí, que no s'ha
prodigat donant
entrevistes, repassa per
a CAPÇALERA els
aspectes claus sobre els
quals pivota el seu
mandat, convida a
reflexionar sobre la
política d'ajuts, deixa
clara l'aposta pels
mitjans en català i no
estalvia crítiques ni al
periodisme ni a
la política.

“La comunicació és una eina, no el fi de la política”

Josep Nieto / Jordi Rovira
Fotos: Stefano Buonamici

Quin són els reptes i prioritats del seu mandat en la situació de crisi actual?

Al ser nomenat per al càrrec ja s'intuïa la situació financera i vam ser conscients que la primera prioritat era tornar a dedicar molta atenció a la presa de decisions. Hem viscut un temps en què semblava que amb la voluntat n'hi havia prou. I de cop i volta la voluntat s'ha manifestat insuficient perquè tard o d'hora s'ha d'obrir un calaix on hi ha els recursos econòmics que acompanyen aquesta voluntat. Com que l'escenari es capgira, l'Administració per primer cop en molt de temps se n'adona i ha d'actuar d'una altra manera. I en paral·lel els ciutadans i els mitjans també en som conscients. Així, un primer repte és aquest nou paradigma d'optimització dels recursos que no ha vingut per marxar, sinó per quedar-se durant un temps. I això passa per revisar tot el que es fa des de la Secretaria, apuntalant bé aquelles coses innegociables, que hem de fer optimitzant recursos, i ser molt agressius a no dedicar recursos a coses que el Govern no ha de fer perquè no són substancials. Perquè hi ha coses que si no les fem, no passa res.

Podem posar nom a aquestes “coses”?

El Govern ja ha anunciat que TV3 i Catalunya Ràdio tenen un paper cabdal en el nostre espai de comunicació i que ho defensarem a capa i espasa, sense tancar

la porta a fer-ho més eficientment. De les coses que aporten un valor, però que s'ha de racionalitzar, hi podem posar, per exemple, el Baròmetre de la Comunicació, una eina que situa sobre el mapa molts mitjans de proximitat, encara que, atès el moment actual, pot optimitzar-ne la gestió.

I quines iniciatives no són substancials?

No em refereixo a res en concret, sinó al fet que molts cops es posa a l'esquena del Govern la responsabilitat de salvar tota classe d'iniciatives. I això és especialment aplicable al món dels mitjans de comunicació quan, en realitat, la pluralitat i la llibertat d'opinió i d'expressió no estan amenaçades. No n'hi ha prou de dir que les coses aporten valor afegit, sinó que l'han d'aportar. En aquest terreny, fa mal posar noms i cognoms a un projecte determinat. Em refereixo sobretot a iniciatives que, pel que sigui, no han rebut l'aprovació del mercat i consideren que el Govern hi ha de dedicar recursos. Ara bé, igual que passa als altres sectors, això no va així.

Hi ha sectors inviables econòmicament que han de ser-hi?

No estic dient que els governs prenguin les decisions únicament a partir de variables econòmiques. Això ho fan les empreses. El governs també tenen en compte els intangibles i el valor afegit.

Josep Martí, nou Secretari de Comunicació del Govern des del passat mes de febrer, durant l'entrevista amb CAPÇALERA.

Però és impossible fer una política que menyspreï aquesta variable. I no serveix utilitzar coartades per donar a algunes coses un valor afegit incalculable, com si fos una eina imprescindible per al país. No tothom fa les mateixes coses i no tots els projectes són igual d'importants.

El president Mas va admetre que en el futur seguirien les retallades. El missatge des de la Secretaria de Comunicació va en la mateixa línia?

No tinc la pretensió de convertir la Secretaria de Comunicació en una illa al marge de les decisions de la resta de departaments. La situació de restricció pressupostària que s'ha anunciat que es mantindrà en el proper exercici també afectarà la Secretaria de Comunicació, com no pot ser d'una altra manera. No

em sentiria còmode si quedéssim al marge de les retallades havent departaments tan sensibles per a la cohesió social i per al benestar de la ciutadania com Ensenyament, Salut o Benestar Social que també tenen restriccions, tot i que menors. Perquè així ha de ser. Si

“L'ACN, la XAL i el Consorci de Comunicació Local estan destinats a agafar més relleu en el moment actual”

algú ha de fer un esforç gran han de ser unitats directives com la Secretaria de Comunicació.

Després del tancament de Comunicàlia, el sector es pregunta que passarà amb organismes que donen suport a mitjans

locals com la Xarxa Audiovisual Local (XAL) i ComRàdio.

La COM i la XAL escapen al nostre àmbit competencial, per tant, donaré la meva opinió personal. Sobre el tancament de Comunicàlia, en un moment en què les administracions han de prioritzar, si la pregunta és si hi ha d'haver

recursos públics destinats a garantir als mitjans locals uns màxims de qualitat mitjançant la producció sindicada de continguts, la resposta és sí.

Si la pregunta és si s'ha de garantir l'existència de dues xarxes de distribució de contingut pagades amb diners públics, la resposta és que potser ja fem amb una. I tant la XAL com el Consorci de la Comunicació Local garanteixen poder fer coses ambicioses a la televisió i la ràdio, respectivament, gràcies al treball en

El sector ha d'estar tranquil perquè, per fortuna, els governs no fan i desfan, ja que hi ha uns marcs jurídics establerts. I tampoc no volem ni estem en disposició de prendre decisions arbitràries en aquest sentit. Amb reflexions així, poso sobre la taula que si ho féssim d'una determinada manera tot seria més fàcil, millor i tindriem un mapa de la TDT local sostenible. De la mà del CAC i del sector, hauríem de caminar cap a un nou mapa. Nosaltres hi donarem suport i facilitarem acords per alterar demarcacions, entre iniciatives públiques i privades, que no hi hagi estructures paral·leles, etc. Amb tot, això la Secretaria no ho pot fer tota sola ni tenim la intenció de fer-ho.

I què pot dir de les pressions perquè es tregui la publicitat a TV3?

És bo que es pressioni el Govern perquè vol dir que la societat civil està viva. Ara bé, l'interès dels governs es deu a l'interès general. I en aquests moments, no té

Perfil

Josep Martí Blanch (Ametlla de Mar, 1970) és llicenciat en Periodisme (UAB) i ha cursat un programa de Direcció General a l'IESE. Va fundar i dirigir l'agència de comunicació Mapa Comunicació. Ha estat director de comunicació de la subdelegació del Govern espanyol a Tarragona i relacions públiques de Schneider Electric. Professor de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL), ha participat en tertúlies radiofòniques i ha escrit en premsa, tot i que des que és Secretari de Comunicació ha apartat la docència i les col·laboracions. És autor d'*Ets de dretes i no ho saps* (Editorial Mina, 2008).

Martí defensa tenir clares les prioritats i l'optimització de recursos en plena crisi.

"No serveix utilitzar coartades per donar a algunes coses un valor afegit incalculable, com si fossin imprescindibles per al país"

xarxa. I de la mateixa manera que l'Agència Catalana de Notícies (ACN), –que sí que depèn de la Secretaria i que des del primer dia entenem que forma part del nucli dur de coses que no es poden deixar de fer–, la XAL i el Consorci de Comunicació Local són tres potes que fan una feina important i

estan destinades a agafar una mica més de relleu en un moment que part de l'ajut directe desapareix per limitacions pressupostàries. I

hem de trobar maneres de fer coses conjuntament i que sigui tot el país, i no només el Govern i una Diputació, els que s'impliquin en la comunicació de proximitat.

Vostè ha parlat de racionalitzar el mapa de la TDT local. Pot ser més concret?

sentit parlar d'això. Volem una televisió de qualitat, potent, que cohesioni i amb capacitat de disputar el lideratge? Doncs si volem això hi ha uns recursos determinats i està bé que el finançament sigui mixt.

Parlem del català als mitjans. Quina política s'impulsarà i quins canvis es podran veure respecte al Tripartit?

Tots els governs catalans han entès que el català necessita suport, que no està normalitzat. I aquest govern nacionalista entén que està minoritzat als mitjans, que conviu amb la pressió dels mitjans en castellà, etc. i per això tenim una política de suport actiu als mitjans en català. Per tant, tot i que amb un pressupost més reduït, mantenim les subvencions de l'anterior govern. A mig termini hauríem de fer una reflexió acurada sobre si en la política d'ajuts es poden introduir noves fórmules que els facin més eficaços i ajudin a consolidar iniciatives que a la llarga puguin volar soles. Perquè l'ajut no pot ser la força motriu. Les subvencions estructurals per qüestions de llengua formen part del paisatge, encara que haurem de reflexionar sobre les subvencions a projectes perquè no acabo d'estar satisfet de com funcionen ni del rendiment que donen.

Sembla una paradoxa que ara que el català viu una situació òptima als mitjans, es facin retallades i es gestioni perquè no...

...s'espatlli tot això. Efectivament, el moment és òptim. Ha sortit l'*Ara*, *El Punt Avui* han unificat capçaleres, *El Periódico* fa deu anys que s'edita en català i s'hi ha sumat *La Vanguardia*, diaris escampats pel territori, etc. Tot està en mans d'iniciatives empresarials prou sòlides per suportar un reajustament de les subvencions. Perquè si no suportessin la més lleugera restricció pressupostària voldria dir que no hauríem fet bé alguna cosa, que tot plegat és artificial.

Un cas diferent és el del Baròmetre de la Comunicació, que s'ha redimensionat.

Vàrem determinar que s'havia de treballar amb un 45% menys de pressupost. Al ser una entitat privada és sobirana de prendre decisions, tot i que en rebre una aportació tan important de fons públic entenc que escoltin als responsables ins-

"La restricció pressupostària es mantindrà en el proper exercici i també afectarà la Secretaria de Mitjans de Comunicació"

titucionals i facin una redefinició per optimitzar-ne el funcionament i fer que el mercat el valori més. També seria important que alguna gent que es beneficia d'instruments com el Baròmetre hi contribuís econòmicament. Perquè les coses valen diners i s'han de pagar.

"Seria important que alguna gent que es beneficia d'instruments com el Baròmetre hi contribuís econòmicament"

Com a expert en comunicació corporativa, voldríem preguntar-li per la causa de la mala imatge que tenim tant polítics com periodistes.

Hi ha un excés d'embolcall. En política hi ha la política "vampir". Els vampirs no tenen ànima i no es reflecteixen al mi-

"No acabo d'estar satisfet de com funcionen ni del rendiment que donen les subvencions a projectes"

rall. I la crisi econòmica ha posat al davant del mirall un tipus de política, la que confon les eines amb la finalitat. Durant massa temps s'ha abusat de la comunicació política, pensada com una eina al servei de l'acció i del lideratge polític i que ha quedat segrestada per l'embolcall, per l'aparença. S'ha confós la

responsabilitat de Govern amb el fet de dir el que la gent vol escoltar. Cal que la política recuperi l'ànima i en el meu àmbit passa perquè la comunicació sigui una eina i no una finalitat en si mateixa.

I els mitjans de comunicació?

Els mitjans s'haurien de plantejar la finalitat del periodisme. El món cada vegada és més difícil d'explicar i es demana fer-ho més ràpid, però estem en una dinàmica en què una eina pensada per explicar al món el que passa i donar-li unes claus d'interpretació fa temps que ja és una altra cosa. I quan un no fa el seu mandat natural comença a patir-ne les conseqüències.

Com afecta a la comunicació del Govern l'Internet 2.0?

Els Govern i l'Administració són eines garantistes que poden anar més ràpides i es poden fer millor, si bé necessiten temps. I sembla inviable que la velocitat de les noves tecnologies s'equipari al ritme de l'Administració. Per tant, hi ha un element de distorsió bastant gran en la gestió de la informació. El 1998, les rodes de premsa del Govern es feien dos dies després de la reunió, i ara es fan mitja hora després. Més ja no podem córrer! Una altra cosa que no acaba de funcionar és que, de nou, confonem una eina amb una finalitat perquè la velocitat passa per davant d'altres variables. I llavors qui elabora la informació no pot digerir-la, contrastar-la, etc. Aquest és un terreny on no s'ha reflexionat prou i mereix l'atenció de tots els actors del món de la comunicació. Perquè per moltes facilitats que doni una eina, estàs obligat a feines bàsiques, com contrastar la informació, etc. Això afecta els mitjans, però també els governs, que han d'emetre la informació molt ràpidament. ■